

at látið lív stutt frammanundan og helt fyrri, at tað, teir báðir høvdu saman, fór at vinna, hvussu so devulssett út á í letuni.

Tolkurin hjá Hitler, Schmidt doktari, var hjástaddur og hevur sagt frá fundinum millum búr-hundarnar:

»Mussolini var púra frá sær sjálvum og dugdi ikki at fata,

briksli, sum teir leingi høvdu havt inni við seg sjálvan. Geylini frá teimum fóru um rúmið, meðan Hitler sat tigandi og hugsunarssamur og Mussolini rodnaði av skomm.

Nasistarnir brikslast

Dönitz admiralur, sum var komin til Rastenburg, so titt og knapt hann frætti um dráps-

geylaði til SS í Berlin og bað teir skjóta hvønn tann einasta, teir høvdu minsta illgruna til. »Hvar er Himmler? Hvi er hann ikki komin!« leikaði hann í og hevði gloymt, at hann bert ein tíma frammanundan hevði álagt SS-ovastanum í stundini at flúgva til Berlin og fyrlitsleyst berja uppreisturin niður. Og tað var so rimiligt, at har kundi ovasti politimaður hansara ikki vera framkomin enn.

Einki hent í Berlin

Hesin uppreisturin í Berlin, sum teir leingi høvdu havt sitt dýra stríð við at fyrrreika, var, sum Stauffenberg oberstur, tá hann lendi í Rangsdorf klokkan trý korter til seks, leingi hevði grunað, ógvuliga dólgaiga settur í verk. Har vóru farnir triggir ómissandi tímar fyrri skeyti, meðan hermiðstöð færanas hevði verið avbyrgd frá um-verðini.

Stauffenberg oberstur skilti ikki petti, og sama verður søgu-manninum fyrri, sum roynir at fáa fram í ljósið tað, sum hendi henda lagnutunga dagin. Heitt og kvalið var í veðrinum, og kanska hetta hevur gjørt sitt. Hóast høvuðsmenninir í hesi ráðagerðini allir vistu, at Stauffenberg oberstur henda sama morgunin var farin til Rastenburg, lagghallur av skjølum, sum teir tóku til, fyrri at fara á fund færanas klokkan eitt, kom bert onkur hendinga herýrvir-maður dratlandi so við og við til

at fáa sær morgunmat aftur við einari flösku av víni, drukku eina skál fyrri hesum tiltakinum, sum teir vónaðu fór at heppnast.

Stutt eftir at teir vóru aftur-komnir á skrivstovuna kom Fritz Thiele generalur brestandi innar og segði algoystur, at hann beint hevði havt Fellgiebel í telefonini, og hóast illa hoyrdest og Fellgiebel málbar seg ógvuliga varisliga, men bumban tóktist vera brostin og Hitler ikki deyður. Tiskil helt Thiele generalur, at boðini um at herseta Berlin skuldu ikki sendast út og í hesum góvu generalarnir Olbricht og Hoepner honum allan rættin.

Av hesum stóðst, at eingin rætti hond frá síðu alla hesa tíðina til Stauffenberg oberstur lendi í Rangsdorf aftur og leyp til telefonina. Ongar herdeildir høvdu fingið boð um at standa tilreiðar, og eingi boð vóru send herleiðslunum í øðrum stór-býum, og tað, sum var merkiligast av øllum, var kanska, at tað kom ongum í huga at herseta útvarpið og telefon- og telegraf-støðirnar. Teir báðir ovastu herleiðararnir, ið eittast skuldu, vóru enn ikki komnir.

Walküre-boðini

send út

Men Stauffenberg oberstur leyp ein hvøkk í teir samansvornu. Í telefonini úr Rangsdorf bað hann Olbricht general so mirðiliga um ikki at biða eftir sær, til hann kom aftur í Bendlerstrasse — við bili tók tað eini trý korter at koyra — men bað hann so staðiliga um hersetingina — tey so-nnevndu Walküre-boðini — fara út í stundini. Her høvdu teir samansvornu endiliga fingið mannin, sum dugdi at skipa fyrri — og uttan sovorðnar fyriskipanir tóktust hesir týsku her-yvirmenn, sum ætlaðu sær at gera uppreistur, púra fyrri ongum, sjálvst henda lagnutunga dagin. Mertz von Quirheim oberstur, ein av bestu vin-monnum Stauffenbergs, fór eftir Walküre-ætlanini og settist at senda boðini út gjøgnum fjar-skrivara og telefon. Fyrstu boðini vóru til hermenninir í og uttan fyrri Berlin, og eini onnur, undirskrivað av von Witzleben feltmarsjalli og Stauffenberg obersti boðaðu frá, at Førarin var deyður og at Witzleben feltmarsjallur læt alt vald til ovastu herleiðararnar, bæði í sjálvum Týsklandi og við frontirnar.

Undir summum av hesum boðum, sum nú vórðu send út, stóð navnið á Fromm generali, sum visti av ongum, og tí fór Olbricht generalur at hitta hann. Hesin var, sum áður nevnt, ovasti fyrri herdeildunum í Berlin og harumleiðir, segði, at Hitler var dripin og heitti á From general, bað hann vælsignaðan taka sær av Walküre-ætlanini. Teir, sum høvdu svorið seg saman, vistu eitt, og tað var, at eini boð, sum Fromm generalur hevði givið, fóru at verða lýdd í stundini. Tað var ógvuliga um-ráðandi at hava hann í parti við sær í hesi somu letuni. Men Fromm, denn revur, dugdi líka so væl sum Kluge generalur at vera í parti við øllum, hann leyp

ongan veg, fyrr enn hann visti, hvar hann lendi. Noktaði at rætta hond frá síðu fyrr enn hann hevði fullgott prógv fyrri, at Hitler var deyður.

Keitel:

tvælt at

Førarin er deyður

Men aftur einaferð fór Olbricht generalur so syndarliga skeivur henda umráðandi dagin. Hann ivaðist ikki í, eftir tí, sum

Hin tiltikni generalurin Erwin Rommel í stríðsvogni sínum. Hann visti um samansverjingina og mátti eisini lata liv aftur-fyrri

Stauffenberg oberstur hevði sagt honum í telefonini frá Rangsdorf, at Førarin var steindeyður. Eisini visti hann, at Fellgiebel generalur hevði fingið slitið alt telefonsamband við Rastenburg allan seinnapartin. Hann treiv tí djárliga eftir telefonini og bað um at fáa Keitel marsjall í stundini. Og so albilisn var hann, at hann visti ikki, hvat hann skuldi halda, tá hann hoyrði, at telefonerandi var aftur, men hetta visti Olbricht generalur ikki, og hann fekk Keitel í telefonina næstan við tað sama.

Fromm spyr: Hvussu er skilið á hermiðstöðini? Her í Berlin leypa menn á leistum, og søgurnar eru mangar.

Keitel svarar: »Her er alt, sum tað plagar, hvi spyrst tú so?

Fromm svarar aftur: »Nei, eg havi beint frætt, at Førarin skal vera dripin«. Keitel heldur fyrri: »Hatta er tað bera túnatos. Sum tú sigur, royndu teir at gera seg inn á Førarin, men ikki fingi teir livið av honum, tibetur sum eisini var. Førarin er enn á lívi og hevur bert fingið nakrar smá-vegis snuddir. Men hoyr. sigið mær, hvar er Stauffenberg oberstur?»

Og Fromm generalur svarar aftur: »Nei, Stauffenberg oberstur er ikki afturkomin enn«.

Framhald

Her er Mussolini komin at vitja Hitler, beint aftan á at bumban er brostin. »Tað, sum her er hent í dag,« skal Hitler hava sagt við ítalska einræðisharran, »hevur fullvissað meg um, at eg av forsjónini eri útvaldur at leiða Týskland, so tað heilskapað kemur burtur úr hesum kríggi.«

hvussu tað skuldi bera til, at so-vorðið kundi henda á hermið-stöðini. . . .

»Eg stóð við hetta borðið (segði Hitler); bumban brast beint fyrri beininum á mær. . . . Tyðiligt er, at meg fer einki at ráma, og at skepna mín verður tann, at eg fari at halda á og gera verk mitt liðugt. . . . Aftan á tað, sum hent er her í dag, kann eingin ivi vera longur. Tá eg nú eri sloppin undan deyðanum. . . . eri eg sum aldri áður ivaleysur í, at tað stóra mið, eg havi sett mær, fer at verða rokkið, hóast umstøðurnar í letuni kunnu tykjust hættsligar, og endin fer at verða góður.«

Mussolini — sum ikki einaferð bergtikin av orðum Hitlers — tók undir við, sigur Schmidt doktari.

»Stoðan hjá okkum er hættslig, sigur Schmidt doktari hann at hava sagt. Já, tú kundi næstan hildið hana verið vónleysa, men tað, sum hent er her í dag, hevur stímbrað meg aftur. Aftan á hetta andrið er púra óhugsandi, at ikki tað, vit báðir ætla, fer at vinna frama«.

Teir báðir einræðisharrarnir og teir, ið hjá vóru, fóru nú at drekka the og nú — klokkan knappaðist um fimm — kom eitt apuspæl, sum gevur okkum einn avdúkandi mynd, tó kortini so, at vit verða ikki ovfarin, av hesum skelkaðu nasistisku oddamonnum í einari av størstu lagnustundum Triðja ríkisins. Telefonsambandið við Rastenburg var nú eftir boðum Hitlers knýtt saman aftur, og fyrstu boðini úr Berlin vóru komin, um at hermenninir í høvuðsstaðnum skuldu hava gjørt uppreistur og kanska á vestfrontinum við. Førarin og næstu menn hansara settust nú at djýka hvør annan undir í

royndina, kom tá menn vóru farnir at drekka the og leikaðu í um svikagerðina hjá herinum. Hesum tók Göring, sum var hægsti maður hjá flogvápnum, undir við. So legði Dönitz eftir Göring og segði, flogváp hansara einki nytta. Hesar skuldsættir rak ríkismarsjallurin aftur og legði síðan eftir Ribbentrop, sum hann ongantíð hevði torgað, gav honum av grovfini fyrri tann miseydnada útannikispolitikkinn og lovaði enntá einaferð at geva tí hástóra útannikisráðharranum marsjall-stav sín í heysin. »Ein sovorðin champagnuselari skal ikki koma her. Halt turran kjaft og tað í stundini!« rópti Göring, men nú var ovboðið hjá Ribbentrop, sum kravdi at verða virður, eisini av ríkismarsjallinum. »Eg eri so kortini útannikisráðharri enn, og eiti von Ribbentrop,« segði hann.

(Her skal stutt nevast, at Ribbentrop einaferð í tíðini hevði selt champagnu og var giftur dótturini hjá størsta vin-framleiðaranum í Týsklandi, men aðalsmaður var hann ikki, og von hansara í navninum komst av, at ein fastur hansara og gomul genta — Gertrud von Ribbentrop — hevði tikið hann til fosturs og givið honum eftir-navn sitt).

Kanska av møði, men eisini tí at telefonin í heilum kom við fleiri tíðindum um, at ein uppreistur skuldi vera í Berlin, sissaðist Hitler nakað aftur, men øðin sat tó kortini í honum enn. Hann fylgdi Mussolini oman til tókið — og hetta var seinasta ferðin, teir hittust — fór so nánast aftur í hermiðstöðina. Tá mundi klokkan vera um seks, og tá hann so fekk at vita, at uppreisturin ikki var niðurbardur enn, treiv hann eftir telefonini og

Goerdeler doktari, ein av oddamonnum í samansverjingini. Hann var av teimum samansvornu ætlaður at hava starvið sum ríkiskanslari, tá Hitler var dripin

miðstöðina í Bendlerstrasse. Herleiðararnir í Berlin og stóð-unum harumleiðir: Döberitz, Jüterbog, Krampnitz og Wunsdorf høvdu kvæðið fyrri fingið at vita, at boðini um uppreisturin helst fóru at koma tann tjúgunda. Men Olbricht vildi biða, til hann fekk endanliga boðini frá Fellgiebel generali í Rastenburg, áðrenn hann bað hermenn sínar fara nakran veg. Hoepner generalur kom eisini við generalsbúðunum, Førarin stutt frammanundan hevði noktað honum at far í, í einum kufferti — til Bendlerstrasse klokkan hálvgrum eitt — beint í somu lótu sum Stauffenberg breyt glashylkið í bumbuni — og hann og Olbricht generalur báðir fóru